

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytársadtkben.

Városunk haladása.

Összesen hét hónapja, hogy városunk újabb története új meredbe lépett, hogy új emberrel az élén, új rendszerrel, új lelkesedéssel munkálja a város ügyeit oly korban, a mikor minden nap, minden esztendő a modern haladás kényes igényeivel kopogtat ajtónkon s gunnyal néz le mindent, a mely a haladás elvét meg nem értve a maradiság kátyujába rekedt.

Saára Gyula dr. hét hónapos kormányzása után körülnéznünk s meglepetve kérdezzük azokat, a kik félévvel ezelőtt a kételkedés, talán gunyolódás, vagy a kislelkűség szemüvegén keresztül nézve a változásra, kategorikus rövidséggel mondták ki, hogy a mi városunk haladása a legújabb korszakban se lesz egyéb a jövő zenéjénél.

A pozitívumokra akarunk csupán rámutatni; a melyeket már most az eredmények közé számíthatunk.

Tegnap egy óriási fontosságú ügyben döntött a vízvezeték-bizottság, a midőn irányelveket adott arra nézve, hogy a decemberi közgyűlés milyen alapon írja ki a pályázatot a vízvezeték megépítésére. Tehát a vízvezeték ügye majdnem husz esztendei vajadás, elaltatás, fölébresztés, operálás, viviszekció után végre eljutott abba a stádiumba, hogy most már nem

a városi hatóságon, hanem magán a város ügyeit közvetve vezető közgyűlésen áll a vízvezeték létesítésének ügye.

Hogy a vízvezetékkel kapcsolatosan még a jövő évben megkezdik a csatornázás, valamint az utcarendezés, kövezés és fásítás nagy munkáját is, önmagától érthető.

A ki városunk utóbbi történetét ismeri, tudja, hogy mily óriási jelentősége van ezeknek a vívmányoknak, hogy a látzólagos jóakarattal s a tervek valóságos kivitele mily óriási különbség a mi életünkben.

Itt a másik mizéria: az iskolaügyek lehetetlen volta. Nincs az a nyomoruságos falusi iskola, a melyben elmaradottabb, szegényletesebb helyzet mutatná meg a nyomoruságunkat, mint épen az iskolaügy. Nem kell többre rámutatnunk csak arra, hogy van olyan iskolaosztályunk, ahol a gyermekek egy negyed része fölvaltotta egymást az ülésben. Egyik órában az egyik, másik órában a másik tudott helyet találni. A tanulás eredményéről, vagy pláne egészségi szempontokról ilyen körülmények közt természetesen beszélni sem lehetett. Hogy mily kétségbeesítő volt az állapot, mutatta az a körülmény, hogy a vezetőség arra a gondolatra jutott, hogy a gyermekek egy részének szabadságot ad, illetőleg áthelyezi őket az ismétlődő iskolába. Azt mondják, hogy ez törvénytelen.

Nem tagadjuk, csak azt tessék bizonyítani, hogy melyik a kisebb baj a kettő közül.

Félesztendő mulott el az új korszakban s ma minden tanügybarát boldog meglepéssel látja, hogy a jövő szeptember havában legalább 16 új osztály áll a város rendelkezésére. Az ipariskola, a belvárosi fiúiskola teljesen modern épületbe kerül, a felsőbb leányiskola és a belvárosi leányiskola pedig megosztottnak a belvárosi iskola épületében s ha nem is ideális, de mindenesetre lényeges változás lesz iskoláink életében.

Hogy az iskolaügy ilyen megoldását teljesen Saára Gyula drnak köszönhetjük, a ki hónapokon keresztül járta a ministerium különböző fórumait, odavitte minden személyi előnyét, összekötéseit, rábeszélő képességét s most nyugodt önértékeléssel mondhatja, hogy az ipariskolát és fiúiskolát a város legkisebb megterhelése nélkül helyezi el modern új épületbe, míg a Deák Ferenc-utcai iskolánál akkora segínyt eszközölt ki a város javára, a mely mellett ez az okvetlenül szükséges intézmény a város jelentős megterhelése nélkül létesülhet.

Szóljunk a Vizivárosi templomról, a mely a hatvanas évek óta törekszik a szüléssel, négy év óta hónapról-hónapra várta a világra jöttét s most, Saára Gyula

Az első villanyfény.

— A Fejérmegyei Napló Tárcája. —

(Sajátságos história két felvonásban. Történiük egy vidéki városban. Idő: jelenkor.)

I. (víg) felvonás: Az ebéd.

(Kukicsék nappalja — ebédlője. A nagy asztal fölött négy-áru villanyos csillár, a vezetékek forgatója a falon az ajtó és a pohárszék között. Kukicsék ebédelnek; vendégeik a sógorok: Ropucskaék.)

Kukics (a peccenyénél föláll tősztozandó):
Hm — khrr —

Ropucska: Ezer korrpótlék! Csak nem akarsz tősztozni?!

Kukics (ugy tesz, mintha a közbeszólás nem zavarná, pedig zavarja): Khrr — hm — izé —. Mmélén tisztelt ura — hölgyeim és uraim! Szavaim nném hju pmpoma dall —

Ropucska (sug az urának): Mit akar ez Pompadallal? Az egy kéteshírű színész nő volt!
Ropucska (visszasug): Nem színész nő volt, hanem görög istennő, és nem Pompadal, hanem Pompadúr.

Ropucska (visszasug): Pompadúr, mi kor asszony volt? Tedd bolondd —

Kukics (ezalatt tovább folytatta): Mmert midőn azon elboldogító szerencsében van szerencsem magamat üdvözölhetni, hogy szeretett solgorasszonyomat és szeretett solgoromat, Ropucska Vendelné öngagságát és Ropucska Vendel urat, a tatátata —

Linka (Kukicsék kis lánya, bátyjához):
Miért trombitál a papa?

Kukicsné: Az Istenért, állj meg már!

Kukics: — tatátóvár — izé — tatátóvárosi görög nem egyesült vallású cukrászok ön- és segélyegylettel egybekötött zeneegyletnek szeretett titkárat szerény házamban kedvesen látott vendégeimül köszönhetem: egyuttal ama kiváló örömben is vátor bagyok — izé — bagyok tavor — akarom mondani: bátor vagyok mindnyájunkat részesíteni, hogy ma estvéli 8 órakor nyílik meg a mi szeretett de kicsiny, vagyis hogy kicsiny, de szeretett városunk villanyvilágítása. Ez ünnepélyes várakozási alkalomra voltam szíves meghívni kedves solgorokat — hadd lássanak, mondok, ők is valaha valamit — ennél fogva — minél fogva — annál fogva —

Ropucska (sug hangosan az urának):
Nyafogva!

Kukics (meghökken és tökéletesen bele-

zavarodik): — Bocsánat, elvesztettem a beszéd-fonalát —

Kukicsné (a cselédhez): Mari, keresse csak meg azt a fonalat, ott lesz az asztal alatt az ur körül!

Ropucska (kacag).

Ropucska (oldalba böki).

Ropucska (még jobban kacag).

Ropucska (kisegítve sógorát): "Éljen, éljen! (Mérgeesen int fának, Maximiliánnak, hogy az is éljenessen).

Mind (éljeneknek, kocintanak, és isznak).

Pisti (Kukicsék elemista fia): Papa, elhivatatom vacsorára a Zerence Pali?

Kukics: Minek?

Pisti: Vacsorázni.

Kukics: De minek éppen vacsorára?

Pisti: Mert ő is szeretné látni a villanyt.

Kukics: Hát náluik nincs bevezető?

Pisti: Nincs, mert a háziuruk azt mondta, hogy ő nem engedi bevezetni a házába a mennykűt.

Kukics: Hát csak hívd el.

Pisti: Ujjé! (Rikoltván, ugrik egyet s kiálti a Mari kezéből a dunsztost, mely Ropucska-fejére esik, de itt nem állapodik meg, hanem fölbillen.)

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS

VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA, SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZÉLŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Ma lapunk 6 oldal.

FJNb00000249

dr. polgármestersége óta oly segítőt kapott, aki anyagi és erkölcsi támogatás útján maris a biztos megvalósítás útjára vitte.

Nem felik bele félesztendő, a március 16-ának évfordulóján a ki belép Fehérvárra csodálkozni fog rajta, hogy hiszen a lehetlenségeknél is lehet végük.

Szóljunk még a város adóügyeiről, a melyek a pénzügyigazgatóság jelentései szerint óriási haladást tettek az utóbbi hónapokban; a városi hivatalok ügyei, a melyekbe lassankint új szellem, új lélek, új rend állott be.

Főgimnáziumunk Mária kongregációja a tizennyolcadik században.

Irita Historicus.
(Folytatás.)

A virágzó Mária kongregációnak tisztkarát is ismerjük 1777-ből. A főgimnázium levéltárának egykoru aktája szerint ezen időben gróf Nádasdy Ferenc főispán volt a rektor, ennek helyettese pedig Vörös Ignác alispán. A hét asszistens tisztsége közbizalomból Rosty István, Hiemer Mihály táblabíráknak, Marich Tamás, Pribék János szolgabíráknak, Lenner Ferenc városbíróknak, Kiss György és Viczenty Sebestény városi tanácsosoknak jutott. Titkár volt Hiemer Imre városi főjegyző. Ezek a férfiak nagy díszsel öveztek a kongregációt, azonban elfoglaltságuk miatt inkább csak tiszteletbeli állást foglaltak el. A tulajdonképeni tisztkar, mely a tanuló ifjúságból került ki, következő volt. Rektor: Dravetz János. Asszisztensek: Vlasic Antal, Horváth Gábor, Szombathelyi József, Mihály Péter, Kreskay János, Perczel István. Titkár: Buday Ignác. Intők: Cziglányi Sándor és Horváth József. Olvasók: Papp Imre és Nagy József. Könyvtárosok: Trsztyánszky András és Vaindl István. Fáklyavivők: Zlinszky Imre, Nagy József, Petresel Pál, Balassa Albert, Papp Imre és Vida János, helyettesük pedig Bokca András, Csucskay András, Fejér György

és Heinrich Mihály. Beteglátogatók: Cziglányi Sándor, Lajos József, Papp Imre, Bán Antal. Sekretélyes: Mojnár István. Zsákbíró: Gyurics János.

Természetes dolog, hogy ez a tisztkar a felsőbb iskolák tanulói közül került ki és a jegyzék mindegyik nével odairja azt is, hogy az illető rhetor-e, vagy poeta? Tudvalevő dolog, hogy abban az időben öt osztályból állott az iskola. Volt pedig három grammatika és két humaniora, a napjainkig fönmaradt elnevezés pedig sorrendben így jelölte meg a tanulókat: parvita, principista, grammatista, rhetor, poeta.

Az 1777-ben megválasztott tisztkar különös fényel övezte gróf Nádasdy Ferenc főispán, ki a rektori tisztséget még akkor is megtartotta, midőn horvát bán lett és a vármegyéből távozott. Ismerek 1781-ből is egy jegyzéket, mely a vármegye és a város előkelőségeit épp oly sorrendben említi a tisztkarban, mint ahogy az első választásnál láttuk, de már csak öt asszisztens van, a titkár pedig Hofmann József, Székesfehérvár főjegyzője. A tanulók közül is sokan viselnek tisztséget, köztök a jegyzék szerint Kratschenitz Vendel, Spissich Sándor, Hiemer József, Dobos Pál, Tallián Farkas, Liptay Antal, Tergovits István, Szabó Mihály, Barbasi Antal, Horváth Ferenc, Gebhardt Ferenc, Grinsnek Ignác, Heinrich Ádám, Fister Mihály, Marton Pál, Szilágyi József, Nagy Imre, Gamper József, Gaburják József, sik János, Kun István, Farkas Ignác, Órsi József.

A levéltár régi irásai között egy 81 lapra terjedő füzetet találtam, mely a pálosok idejéből való és a Mária kongregáció beléletére és munkásságára vet világot. A füzet szétbontott lapokból áll, címe: Promptuarium rerum variarum Congregationis Beatae Virgo Mariae Albaregalensis. A rendkívül érdekes tartalmat átolvastam és a teljes anyagot három részre oszthatom. Az első rész a hitoktatókat és az ő személyében az elnöknek szóló utasításokat foglalja magában, a másik a három napi szentgyakorlatok anyagát öleli föl, a harmadik végül azon beszédeket tartalmazza, melyeket a hitoktatók a tanév megkezdésekor és a tanulók a kongregációba való fõlvételnél mondtak. Az értékes kéziratot 1784 szeptember 20-án fejezte be Dudassy András hitoktató és kongregációi elnök, zárókérdül pedig ezt írja: „Valete igitur Sodales et ultimo vestro Prae-

eidi bene precamini apud Beatae Virginem Mariam!”

A kézirat adatai szerint a Mária kongregáció elnöke mindenkor a hittan tanára volt, akinek teendői közé tartozott a felügyelet is, hogy a tanulók a városban tisztességesen viseljék magukat és a jó erkölcsöket sértő dolgot el ne kövessenek. 1777. június 3-án elrendelte (igazgató, hogy felsőbb paránes folytan a kongregációt nem szabad kivenni a hitoktató vezetése alól, de ez minden félévben számadást tartozik adni a helytartótanácshoz, beküldi a vagyoni leltárt és napló-szerű jelentést tesz a kongregáció működéséről. Megemlítjük, hogy a kongregáció pénztárának rendszerint két kulcsa volt, melyek közül az egyiket a hitoktató, a másikat a gimnázium igazgatója őrizte. A jelentésben a következő kérdések voltak eldöntendők: 1) Vajjon a többi kongregáció szokásához képest mondott-e minden évben egy misét az összes élő és elhalt tagokért? 2) Vajjon a tanulók gyónatásához vett-e igénybe segítséget? 3) Vajjon a pénztárból segélyezte-e a beteg tagokat és milyen arányban? Megemlítem, hogy ezen utóbbi célra csak a kölcsön adott tőkét kamatai voltak felhasználhatók. Az említett kéziratrak, a Promptuariumnak legértékesebb része a harmadik, amely több beszédet tartalmaz. Ott találjuk Simon Máté hitoktatónak két beszédét, a melyet tanév megnyitáskor mondott 1777-ben és 1778-ban. Az első a Szent Lélek állandó segítségül hívását, a másik a szorgalmas tanulás gyümölcseit fejtegeti. Mindkét levél, úgy a később említendő többi is, latin, de olyan szép gondolatokat tartalmaz mindegyik, hogy néhány részt jónak láttam magyarra fordítani.

Simon Máté hitoktatónak második beszéde egy helyen ezt a szép hasonlatot mondja: „Ha jól tanulok, ifjúk, azt teszitek, mit a hangyák, amelyek forró nyári napon nagy szorgalommal rakásra gyűjtik a gabonát. Mert midőn a tél közeledik, a szorgalmasan gyűjtött rakásban nemcsak könnyedén, hanem gyönyörűséggel is találnak önfentartásra élelemet. Ti is, ha a tudományokat és a művészeteket fiatal korban elsajátítjátok, később mindezet dicsőségre, hasznonra, és élvezetre csoportosan fölleltek.”

A tanulók által különböző alkakkor mondott beszédeket két csoportba oszthatjuk, az egyik a fölavatáskor elmondott nagyobb szabású tárgyalás, a másik pedig rövidobb szabott följánló szónok-

vény, illetve lebillenvén, Ropucskáné ruhájára ömlik.)

Ropucskáné (hörög): Az új ruhám! Kukicsné (sikolt): A dunsztosom! Pisti (elillan).

Ropucskáné (megmerevedik): Ah — Kukics: Nimi, még elájul. Ropucska: Ezért kellett nekünk legyünni Tatatóvárosról?

Maximilián: Nem ezért. Ropucska (pofon úti): Persze. Maximilián (bög): Ezért kellett nekünk legyünni Tatatóvárosról?

Linka: Nem ezért. Maximilián (pofon úti): Persze. Linka: Mama, a Maxmán pofon ütött!

Kukicsné: Ne sirj, kis lányom. Nézd, edd le a néni ruhájáról a dunsztost. Te is Maximilián — ördög bujjék a bolond nevedbe.

Linka és Maximilián (vigan kanalazzák le Ropucskáné ruhájáról a dunsztost): Jó — ugy-e? Ropucskáné (feléled): No de ilyet!

Kukics: Ne busuljon, sógorasszony, veszek érte szebbet magának! Ropucska (magában): Akkor se baj. (Hango-

san): De ez drága volt ám! Kukics: Egy Kukics — Ropucskáné: De kedves sógor, ugyan hova gondol, csak nem fogadhatom el! (Magában): Csak nem szívja vissza?

Kukics: Hát akkor bocsánatot kérek... Ropucskáné (megjé, hogy Kukics ilyen hamar felhagyott a lovagiasággal az udvarias vonakodásra): Nono, kedves sógor, hát hiszen nem azért mondtam...

Kukics: Hehehe, persze, csak udvarias ellenkezés volt. Szép, szép: Hát majd megveszem no!

Ropucska (el van ázva): Hehehe, udva — kuki — rias — s — kukics — kukics — kukics — kukics — hehehe!

II. (szomorú) felvonás: A vacsora.

(Ugyanott, ugyanazok. A zongorán, ablakpárkányon, sifonéron, varrógépen, pohárszéken gyertyák égnek. Mindegyik mellett egy-egy ifjú tagja a két családnak, hogy az ünneplés pillanatban elfúják a gyertyát. Az asztal dús vacsorára terítve. Mari cseléd ünneplő ruhájában sürgőforog. Mind ünneplő ruhában vannak. Lesik a nyolc órát, mert úgy van kihirdetve a városban, hogy az első óráutésnél megindul a villany. Kukics a villanyos forgatóját fogja. A két asszony és Ropucska az asztalnál ülnek. Izgatottak.)

Pisti (a varrógepen levő gyertyánál, Maximiliánhoz, aki a zongora mellett áll ugyanily célból): Te Maxa, láttál már villanylámpát égni?

Maximilián: Láttam egyet, de az se a' vót. Pisti: Te buta. Maximilián: Buta vagy te.

Jancsi (Kukicsék hetedikes fia, a sifonér mellett áll széken): Mindjárt úti a nyolcat!

Kukics: Vigyázn! Amint úti, abban a pillanatban elfujni a gyertyákat! Én meg abban a pilanában felcsavarom a villanyt.

Gyerekek: Igenis! (Áhítatos csönd. Ropucska iszik, kortyantására mind odanéznek, de senki sem mer szólni. Az asszonyok izgatottan igazítják a frizurájukat. Kukicsnak remeg és izzad a keze.)

Linka (az ablak mellől): Papa! Kukics: (sziszegve): Nem hallgatsz, te mulya!

Pisti és Maximilián (röhögnek, de csendesen csak csendesen).

(Még egy pár másodperc, irtózatos csönd. Akkor a toronyóra kezdti ütni a nyolcat. A gyertyákat a gyerekek abban a pillanában elfújják. Kukics csettent a forgatót egyet. — A villany nem gyul ki. Kukics csettent másodikat. Semmi eredmény.)

Kukics (a vak sötétben): No?! (Csettent).

Valaki (a sötétben kuncog): Hihi... Kukics: Hát mi lesz? (Csettent.) Ejnye! (Czettent). Az ördög —

Linka (megriad): Jaj, az ördög! Kukicsné: Ne nyafogj, te csacsi, hiszen itt vagyunk!

Ropucska: Talán az óra siet. Kukics: Eh, hiszen úgy volt kihirdetve, hogy az első útsére — (Csettent többször. Hirte-

len kigyul a villany, a négygálos csillár vakító fényt áraszt szét egyszerre.)

Mindnyáján: Ááá! Pisti (ujjong): Ujjé! Nimi! Maximilián: Aoh — uh!

Linka: Jé! Ropucská (vigyorog a csillárba): A fiene — Ropucskáné összecsapja a kezét): No de ilyen gyönyörű!

Kukicsné (diadaltiltasen és kevélyen nézi le Ropucskánét): Ugye?! Jancsi (a sifonér mellől a székről, ünneplésen): A technika vívmányai!

Kukics (az asztalhoz jön és ragyogó arccal néz körül, hába úti Ropucskát): No, solgor! Mi? He?

Mari (letérdel és a csillárba bámulva imádkozni akar.)

Kukicsné: Mari meg van hatva. Ugyan, Mari, mit csinál? Hozza az ételt! Tessenek asztalhoz!

Mindnyáján (leülnek). Lármás beszélgetés kezdődik, persze a villanyról. Mari behozza az ételt, mögötte Lizi, a szakácsné, kukicskál be a szobába, háta mögött meg András, a mindenes, ágaskodik.)

Kukics: Pisti, hát mért nem hívtad el a Zerencse Palt?

Pisti: Hívtam de nem éresztette el a papája. Azt mondta, hogy komédiába nem éreszt!

Kukics: Hehehe, persze dühös a papája,

lat. A jegyzék évek szerint tartalmazza a kétféle beszédet, amelyről részletesen akarunk megemlékezni. 1779-ben Deli József senior humanista, tehát ötödik osztályú tanuló, Mária mennybe-menetelének dicsőségét fejtegette. Következő évben ugyanezen szép tárgyról Dravetz János szólt, a jelöltek nevében pedig Pap Imre tartotta a felajánló beszédet. Az 1779-ik év szónoka Pap Imre volt, aki Mária tisztelésének szükségességét és boldogító hatását tárgyalta. Beszédében székes-fehérvári vonatkozásokat is találunk, amelyeknek magyar fordítása így szól: „Olyan városban vagytok, kedves ifjak és társaim! amelyben, először érvényesítették a magyarok az ég és a föld nagyszónokának tisztelését. Ma már nyolcát sem találjuk a Mária dicsőségét hirdető helynek, mely a püspökség Mária kápolnája mellett fektet és innen a Szent Ferenczredek kolostoráig terjed. Mária minden igaz gyermekének könyvet kell hullatni, valahányszor e helyre gondolt!”

Ugyanezen évben Heinrich Mihály humanista senior a következő szép felajánló beszédet mondotta: „Akiiket kéressel látás magad előtt, Méltóságos gróf és rektor! mindnyájan a mennybe szállott boldogságos Szűz zászlaja alatt gyülekeztek össze és érzik azt, hogy a Nagy Asszony iránt örökös szolgálatra akarják lekötöni magukat. És talán, úgy gondolom, nem fogod visszautasítani őket, hogy ilyen nagy és fontos dologra vágyakoznak, vágyakoznak pedig a mennybe szállott Istenanya iránt tartozó hódolástól ösztönözve. És habár érzik azt, mennyire kitüntetett és boldogító reakjuk nézve, hogy a boldogságos Szűz zászlaja alatt állhatnak, mégis tudják azt, hogy anélkül az alázatosság nélkül, melyet a boldogságos Szűz mindenkor szeretett és megvalósított és annak gyakorlása nélkül mit sem tehetnek. Egyébként bármiként is legyen a dolog, a zsenge ifjakhoz és minden keresztényhez méltónak tekintik, benned pedig, Méltóságos gróf és rektor! és a te jószágodban szeretet és megvalósított és annak gyakorlása nélkül mit sem tehetnek. Egyébként bármiként is legyen a dolog, a zsenge ifjakhoz és minden keresztényhez méltónak tekintik, benned pedig, Méltóságos gróf és rektor! és a te jószágodban szeretet és megvalósított és annak gyakorlása nélkül mit sem tehetnek. Egyébként bármiként is legyen a dolog, a zsenge ifjakhoz és minden keresztényhez méltónak tekintik, benned pedig, Méltóságos gróf és rektor, az én kéresem, mely az övékével egyesül, méltóztatással őket szokás szerint a Mária kongregáció tagjai közé iktatni.”

(Folyt. köv.)

hogy hozzájuk nem vezették be. Hallom, fel is mondta a lakást.

Ropucska: Hát bizony, ez ekcenciás egy világitás!

Kukicsné: Ha, az én szülővárosom — (E pillanatban a villany elalszik. Konster-náció, felkiáltások: *Fuj! ah! oh! huj! né! no!* Kukics a forgatóhoz botorkál, miközben a pohár-széken feldönt egy pár poharat Kukicsné sikoltásától és szidalmazásától kísérve. Csettent a forgatón egyet, kettőt, harmat s így fokozatosan mindig többet. Am a villany többé nem gyul ki.)

Kukics (rekedten); Gyujtsatok gyertyát. Jancsi!

Jancsi (botorkál, neki megy Marinak s ki-üti kezéből a pecsenyéstalat, mely ezuttal Ropucska nyakába hull pecsenyéstül, garnirungostul, szoszostul. Ropucska káromkodni kezd, Jancsi szitkozódik, az asszonyok sikoltoznak, a gyerekek rohognak, Mari sir. Kukics enémul dühében. Végre Jancsinak sikerül meggyújtani egy gyertyát. A látvány siralmas, jobb le nem festeni...

(Negyed óra múlva beszél ad András, a mindenes, a szobába, ahol Kukics és Jancsi nézegetik, forgatják, kisorfolják, besrófolják a villany forgatóját, miközben Jancsi hetedik gimnáziumi tudományával próbálgat magyarul az utat. Végre megállapodnak abban, hogy az eset: rövidzárlat.)

András: Tekintetes ur, most volt itt a rördér, hogy aszondja elromlott odaki a masina, nem lesz villanyvilágítás, csak egy hónap múlva.

Kukics (elbutulva mered Jancsira.)
Jancsi (komóran): Mindjárt mondtam ugy-e?
Ropucska (előjön a másik szobából): András, holnap a reggeli vonathoz fiáker! (Rá sem néz Kukicsra, hanem visszamegy.)

UJDONSAGOK.

Nyílt levél

Békassy Elemér né méltóságához,
mint a fejevármegyei Irodalmi és Köz-
művelődési Egyesület ügyvezető elnökéhez.

A napokban felhívást kapott szerkesztőségünk Méltóságod aláírásával, a mely bennünket a F. I. K. E. céljainak és tevékenységének támogatására szólít fel s az egyesület céljai közül felemlíti a „népművelést.”

A Fejérmegyei Napló multja, jelene, iránya célja a konzervatív irány, a mely az ezer esztendő Magyarországon alapján állva két eszménynek szolgál: *magyar és keresztény hazánkunk. Haladni kíván a modern kor követelése szerint, de csak ezen a két, kipróbált, szilárdnak és jónak bizonyult fundamentumon. A ki bennünket ennek az iránynak támogatására kér, az ott találja tollunkat, szavunkat, munkánkat, sőt áldozatkészségünket is a becsületese haladás útjához közt.*

A mai modern kor fogalomzavarai közt azonban gondolkodva állunk meg a F. I. K. E. felhívása előtt. A „népművelésről” szól. De vajjon mit ért „népművelés” alatt? Figyelemmel kísértük három évi működését s azt láttuk, hogy zászlaját Schwimmer Rózák, Glücklich Vilámok s velük egygondolkodásu ultramodern — sőt nemcsak ultramodern, hanem nemzetellenes, nemzet gyilkoló eszmék magvetői lobogtatják. Hiszen ugyan-ezeknek a nevükön megnevezett hölgyeknek írásai- ból olvastuk az „Az Ujság” ez idei egyik ünnepi számában, hogy ki kell menni a nép közé és föl kell világosítani őket az egygyermekrendszer áldásainak s több gyermekrendszer átkának mi-voltáról.

Ismételve mondjuk: gondolkodva állunk meg a F. I. K. E. felhívása előtt és tisztelettel kérde-zük Méltóságodtól: mit ért a F. I. K. E. a népművelés alatt? A Glücklich Vilámok és Schwimmer Rózák gombáit, vagy tisztességes, a magyar nemzet becsületese, tiszta vérén, törénési multján alapuló, ahhoz méltó józan, okos haladás eszméit? méltóztatassék tehát körvonalaizni, bővebben meghatározni, a F. I. K. E. népművelését.

Ha olyan a célja, a mely megfelel a józan keresztény gondolkodásu magyar ember elveinek, készséges szolgálót fogja bennünk találni Méltóságod; ellenkező esetben azonban el fogunk követni mindent ellene, ha kell, el fogjuk küldeni az önök „népművelő” estélyeire a Széchenyi Szövetség ifju gárdáját, hogy Széchenyi szellemében védje meg azt a mi a magyar és a mi a keresztény Magyarország megvédésére szorul

tisztelettel
a Fejérmegyei Napló
szerkesztőségére.

— **Személyi hír.** *Prohászka* Ottokár dr. megyéspüspök tegnap Szabadkáról visszaérkezett Székesfehérvárra. Holnap pedig Alcsutra utazik József kir. herceg látogatására. Megyéspüspökünk csütörtökön érkezik vissza székvárosába.

— **A hadsereg köréből.** A király elrendelte nagysolymosi *Koncz* Frigyes vezérőrnagyának, a 81. honvédegység parancsnokának állása alól való fölmentését és helyébe kinevezte *Daempff* Henrik ezredest, a verscei 7. honvédegység parancsnokát.

— **Egyházmegyei hír.** *Prohászka* Ottokár megyéspüspök Kék Ernő rácalmási káplánt Alsó-Alapra küldötte ideiglenes lelkeshelyettes minőségben.

— **Hítvédelem.** A hitvédelmi kurzus csütörtöki előadását nagyszámú közönség előtt *Vass* József dr. teológiai tanár tartotta a modern biblia-kritikáról. A nagy tudásu előadó sorra szedte a bibliai kinyilatkoztatást gáncsoló tudósok állításait s a közönség értelmi színvonalához mérten meggyőzően sorra cáfolta azokat. A legközelebbi előadást a közeledő ünnepek miatt *hétfőn, december 21-ikén* fogja megtartani *Vass* József dr.: *Babel-Bíbel* címmel. Ezután az előadások jövő év jan. 7-ig szünetelni fognak.

— **Széchenyi-estély.** Városunk egyre emelkedő kulturális életében, úgy látszik, a derék ifjuságunkból alakult Széchenyi Szövetség is meg akarja keresni a maga helyét. Szociális tartalmat igyekszik belevinni városunk közéletébe s ebben a szerepben szívesen látunk mindössze erre hívott tényezőket. A Széchenyi Szövetség künn a vidéken népgyűléseket, népfelvilágosító előadásokat tart, a megye nagyobb göcpontjain estélyeket rendez, városunkban szintén estélyek útján akarja felkelteni a szociális érdeklődést. Ezek az estélyek minden esetben állanak olyan színvonalon, hogy kiérdemlik a város ur közönségének egyetemes érdeklődését. Az első estély febr. hó első napjaiban tartja a szövetség a Szent István Teremben táncol egybekötve. Ez alkalommal a díszbeszéd tartására *Széchenyi* Viktor gróf főispánt, a szövetség nagynevű védnökét sikerült megnyernie a vezetőségnek. Az estélyen szerepelni fog a honvédszenaker is. A részletes programot legközelebb összeállítja a rendezőség.

— **Küldöttség.** Kápolnásnyék község. Urházy Sándor lelkész vezetésével küldöttségileg tisztelet-gelt Széll Kálmán volt miniszterelnökknél, akit megnyert a Nyéken felállítandó Vörösmarto-szobor építőbizottságának védnökéül.

— **A Szent György-kórházról.** *Parányi* Ferenc, a Szent György-kórház lemondott orvososa újból kinevezetését kérte a főispántól.

— **Képképzés.** Röviden megemlékeztünk róla, hogy *Zeller* Mihály festőművész képképzést rendez a Magyar Királyban. A kiállítás csupa tájképet foglal magában, a melyek kedves, hangulatos dolgok s érték tekintetében felette állanak árúknak, a melyekért a festő őket árusítja. Mind-egyiknek szép rámája is van, amely mint szobadísznek is kedvséget kölcsönöz. A kiállítás 5 napon át tart, este kivilágítás mellett.

— **Előadások.** A Szabad Lyceumban *Vargha* Mátyás főreáliskolai tanár, a Népakadémian *Lakatos* Frigyes dr., tanulmányi felügyelő tart előadást vasárnap délután.

— **Lemondás.** *Földes* Jenő, a sárbogárdi járás gazdasági tudóstojának lemondását a miniszter érdemeinek elismerésével tudomásul vette.

— **Uj igazgató.** Az Árpád-fürdő részvény társaság Bekes Róbert gépészmérnököt az intézet ügyvezető igazgatójaul szerződtette. Békés működését a mai napon meg is kezdte. Az ügyvezető igazgató kizárólag a fürdő ügyeivel fog foglalkozni. Az igazgatóság legközelebb több újítást fog elrendelni, melyekről módunkban lesz a közönségnek beszámolni.

— **A vízvezeték.** A vízvezeteki bizottság tegnap értekezletet tartott, amelyen az országos vízműépítő igazgatóság megkeresésére azt a kérdést vitatták meg, hogy a vízvezeték milyen szisz-téma szerint épüljön. A vízműépítő igazgatóság azt ajánlja, hogy költség kimelés szempontjából a mely furásu kutakkal együtt a galériák, vagyis a vízgyűjtők is kiépítessek. Hosszas vita után a bizottság szavazattöbbséggel az igazgatóság elő-terjesztését fogadta el. A közgyűlés beleegyezésével a pályázatot már januárban kiírják.

— **A szülők figyelmébe.** Azoknak, a kik: a. kis Jézus ajándékával akarnak gyermekeiknek örömet szerezni, melegen ajánljuk a Szent-István-Társulat ez évi karácsonyi új könyveit, a melyeknél okosabb, erkölcsileg nevelőbb, egyszerűen-azonban mulattatóbb könyveket alig ajánlhatnánk. A könyvek díszes kiállítása kiállja a legkényesebb kritikát is. **Valamennyi kapható Klökner József könyvkereskedésében.**

— **A hatósági huszárak.** Már egy éve fennforog a huszárság kérdése s valjuk meg egész őszintén, sokkal tehetetlenebbek vagyunk, mint-hogy közmegnyugvára el tudnánk intézni. Határogott a közgyűlés, kapkodott a tanács, bosszanodott a közönség, markukba nevettek a mézárások és — ezzel el volt intézve a kérdés. A mézárások intézték el, akiknek végre is alkalmuk volt megmutatni, mekkora urak Fehérváron. A szövetségi mézárszék ügye is bukdácsol, de tán a hatósági huszárak csak segít valamit a dolog? A főkapitány és a városgazda Veszprémben jártak, meghozták a mintát s már csak a felállításra volna hátra. A veszprémi minta igen kedvező, az ottani huszárkben a marha elejét 44—60 fillérével, hátulját 60—70 fillérével, a sertéshest 120 koronájával, a szalonnát 140 koronájával mérik a fogyasztók közmegelegedésére. Fehérváron is beválnék a veszprémi minta, csak-hogy újból baj van a kréta körül. Van már mézárós, Fleischer Mór, akivel a város egyezséget is kötött, — de nincs mézárszék. A helyiség kérdésen teljesen elakadt a dolog. A főmérnök terveiben a Simor-utcán felállítandó bódé gondolata lebeg, azonban a terv kivételére — közgyűlési engedély kell. Így áll a dolog; ha a város közönsége és a hatóság megvan vele elégedve, mi nem fűzünk hozzá kommentárt.

— **Az Uránia színház 22-én városunkba jön s több napon keresztül Jézus életéről vetített képeket fog bemutatni a Szent István teremben. Jegyek Krausz Veronánál kaphatók.**

— **A Kereskedelmi Csarnok**, mint a kibocsátott meghívó jelenti, folyó hó 25-én pénteken délelőtt 10 órakor tartja közgyűlést saját helyiségében. Érdekes. A csarnok vezetősége, kötelekbe tartozó urak nem akarnak tudni arról, hogy a kereszténység karácsony ünnepe, amely a szeretettel ünnepeben általánosság vált, péntekre esik?

— **Választások Sárszentmihályon.** Már másodízben számolhatunk be a sárszentmihályi katolikusok éber magatartásáról, akik a községi választáson tanúsított öntudatos állásfoglalásukkal teljesen uráltak a helyzetet. A többségben levő ellenfél tehetetlen volt a katolikus népszövetség jelöltjeivel szemben. Bíró lett Csete István, törvénybíró Katona János, pénztáros Ormándy Pál, közigyám Susánszky Ferenc, előjárókká választották Berényi Istvánt, Szigeti Józsefet, B. Szabó Jánost és Cs. Szabó Józsefet. Erdemesnek tartjuk megjegyezni, hogy a megválasztottak között legtöbb református szerepel, mint a népszövetség jelöltje; könnyen érthető bizonyossága ez annak, hogy a népszövetség nem is szűkbeült felekezeti politikát; tisztább, igazabb szellem dicalaral juttatására kezét fog mindazokkal, kik ebben véle egyetértnek.

— **A város virilisei.** Az igazoló választmány ülésén Trummer Sándort felvették a virilisták névjegyzékébe; Máté Ferenc nevét pedig kitörölte a választmány.

— **Kimutatás.** Gróf Merán Ferencné, szül. Lichtenstein hercegnő a bosznia katonák számára a következő adományokat gyűjtötte: Erzsébet Amália főhercegnő 100 kor., Székesfehérvári Jótékony Nőegylet, Székesfehérvári Vöröskereszt Egyesület 50—60 kor., Gróf Cziráky Antalné, Izraelita Nőegylet, Krajcáregylet 40—40 kor., Gróf Merán Ferencné 30 kor., Református nőegylet 20 kor., Evangélikus nőegylet, Pollet Károlyné, Gróf Zichy Jenőné, Zichy grófnők 10—10 kor., Szőgyény Marich Julia 5 kor., Bárány Wense Róza 3 kor. Összesen 418 korona.

A polgármester gyűjtéséből befolyt 21820 korona ehhez 10 koronával a városi tanács 500 db. virgínia szivarral a Felmayer-gyár, 1520 koronával Gáncs István vendéglős járult hozzá. Ma délelőtt az alispánhoz újból érkezett 4960 korona.

— **A F. I. K. E.** népies felolvasást tartott e hó 13-án Velencén, 14-én Gárdonyban, 15-én Kápolnán, 16-án Sukorón, mindenütt szép

számú közönség jelenlétében — vetített képekben ismertette Debrecent, Honfoglalást, Alpeseket, Krajna mentét. Az előadásokon mindenütt az intelligencia is szép számmal képviselve volt. Különös tevékenységet fejtettek ki a felolvasások rendezése körül: Velencén: Pólya József, Takács Ignác, Kápolnán: Marton László, Grosz Ignác, Herder Linka tanítók. — Gárdonyban: Tóth Kálmán ref. lelkész, Szécheny Ferenc, Szűcs Kálmán tanító és Kovács Károly segédjegyző. Sukorón: Barsi Zoltán ref. lelkész, Pete Lukács tanító.

— **Tea-estély.** A Magyar Szent Korona Országaink Vasutas Szövetségének székesfehérvári kerülete rendes tea-estélyét ma, szombaton este 8 órakor saját helyiségében tartja meg. Tagjait vendégeikkel együtt együtt ez uton is meghívja a vezetőség.

— **A boszniai katonáknak.** A vármegye alispánjának felhívására, hogy az egész megye területén gyűjtés rendezessék a Boszniába rendelt katonák karácsonyára, lelkes visszhangra talált megveszerte. A község népe megveszerte áldozott a szeretet oltárán s néhány nap alatt 1505 korona folyt be az alispán kezébe, melyet átszolgáltatott a katonai parancsnokságnak. Hogy mennyire lelkesen, áldozatkészen folyt a gyűjtés, annak szép példája Bicske község. Tudósióknk jelentése szerint Huttera Mihály 10404 koronát, Naszályi Gyula 2018 koronát, Kutrik György 18 koronát és Komlós János 760 koronát gyűjtött a Boszniába rendelt katonák számára. A városban is tömegesen gyűlnek az adományok.

— **Óvoda karácsonya.** A Mantz János kisdédóv az ártalan kis csöppösek öröme 12 pontból álló karácsonyi ünnepeket rendez 24-én d. u. 4 órakor. Az ünnepség keretében 6 fiúcska és 6 kislány egy *tiúndéjelenet*et fog előadni.

— **Helyettesítés.** Brunkala Mihály, a beteg nádasdladányi jegyző helyettesítésére Förszner Albert sárszentmihályi segédjegyzőt rendelte ki az alispán.

— **Élelmes gondolat.** Gerő Jakab, a Felmayer gyár igazgatója, a helyi kereskedelem ügyeinek lelkes előharcosa, 1000 darab postai befizetési lapot ajándékozott a Székesfehérvári Kereskedelmi Társulatnak; ezeket a fel nem használt befizetési lapokat az illető kereskedők 2 fillérével szivesen visszaváltják s így 1000 darab ilyen lap értéke 20 K. Ha Gerő Jakab élelmes példáját követnék a többi kereskedő urak s beszoalgtatnák az el nem használt postai (chec) befizetési lapokat így a társulatnak csak szolgálatot tennének.

FAELADÁS! Deák Ferenc-utca 2. sz. a. I. osztályú, válogatott búk hasábfát úrköbméterenként 10 k.-ért árusítja püspöki uradalom.

— **Elszámolás és köszönet.** A főreáliskola Vörösmarty-ünnepélyén a következők voltak szivesek felülfizetni: Prohászka Ottokár dr. 9 k., Kelemen Béla, Zalai Mihály, Kis Géza, Szabady József dr. 5—5 k., Löwy Károly dr. 4 k., Tunner Károly dr. 3 k., dr. Steiner Jákóné 250 k., Jámborffy Pál 2 k., Takács Jakabné, N. N. 150—150 k., Greiner Sománé, Téri József, Enderz Jánosné, Márton Jakab, Fürst Aladár dr., Herceg Antal Saványi Lajos 1—1 k., Kovács Ignác, Fraud Józsefné, Rechnitzer Ignác, Deák Dávidné, Havas Tivadar, Kálmán Sándor, Köhler N. 50—50 fillér.

— **Korhú történet.** Érdekes eset történt a napokban Mór városában. Az eset magában véve jelentéktelen, azonban érdekes erkölcsi tanulságot rejt magában. Kohn Bernát móri vaskereskedő üzletébe a napokban beállított Szabó Imre nevű 15 éves géplakatos tanuló. Mig az üzletemberek a kiszolgálással voltak elfoglalva, a subanc a kasszához ugrott s egy darab 100 koronást kiemelt belőle. Kohn észrevette a kassza veszedelmét s rögtön utána ugrott a menekülő fiúnak. Hosszu hajszá után találtakoztak a felek, Kohn nem kis meglepetésére azonban a tolvajból most támadó lett, ki a kezében levő rászpolyal ugyan-csak veszedelmessé vált a maga jussát, védelmező Kohnra. Kohn csak úgy tudott sértetlennül kikerülni a csávából, hogy menekülésre fogta a dologat. A

járókelők is figyelmessé lettek a tülekedésre, így aztán mégis sikerült föllofogni az elrugaszkodott suhanót. Atadták a törvénynek.

Videki előfizetőinknek a múlt étnk bátrak voltunk tudomásukra hozni, hogy előfizetésük a Fejérmegyei Naplóra mikor járt le. Nagyon kérjük a hátralevők bekiüldését, egyszersmind az előfizetés megújítását is, hogy a lap kiüldésében fönakadás ne álljon be s mi is meg felelhesünk vállall kötelezettségünknek, amellyel közönségünknek tartozunk.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon jó ismerősök, kik felejtetelen jó kis fiunk elhunytá alkalmából sulyos fájdalomukat részvételük és koszorúk kiüldésével egyhiteni szivesek voltak, fogadják mindnyájan ezuton hálás köszönetünket. Förszner János és neje.

— **Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés** fellépésére a kereskedelemügyi miniszterium folyó hó 20-án a munkaszünetet egész napra felüggesztette, a miről az O. M. K. E. kerületi elnöksége ez uton már most értesíti az érdekelte kereskedői köröket. Wertheim Ármín elnök.

— **A város tűzbiztostása.** A városi épületek tűzbiztostása a jövő évre az Első Magyar Általános Biztosító Társaságnál történt. Eddig az egyik külföldi társaságnál voltak biztosítva a városi épületek, amely bizony hazafias szembontból teljes joggal kifogásolható. Az új era itt is szivesen kereste meg a maga köteleességét.

Serdülő leányok és fiuk

erősekké és vidorakká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

SCOTT-féle Emulsió

As Emulsió vártásainál a SCOTT-féle módszer véglegét — a halászt — kétféle gyógyszer lombo van.

alakjában élvezik, amely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb. Orvosok és babák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszín.

Könnyebben emészthető mint a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

— **Betörés a földbirtokosnál.** Szávis Mihály dunapentelei fölbirtokos Budapesten telelő nővérének pentelei lakásába betörték a napokban. Az elhagyott, de azért jól elzárt lakást 6—8-ika között törtek fel s 34 liter szilviumot, 6 üveg pezsgőt és nagy mennyiségű befűtet emeltek el belőle. A fejletlenségére nyomozást indított a csendőrség, melynek során kiderült, hogy a betörést Serák István, az elbocsátott mindenés közreműködésével Tóth János és rökete Pál követték el; felfeszítették az ablakot s ezen keresztül hatoltak be a lakásba. A törvényes megtorlás folyamatban van.

— **Elvetemült legények.** Vértízító esetről értesítünk a szomszéd Úrhida községből. Két gonoszlelkű legény, Magyar János és Liliager János gonosz tréfából neki estek a félig ittas K. Horváth Istvánnak, a földhöz verték, fején táncoltatták, ugy, hogy halálos sérülést szenvedett. Felépülése kétséges.

52 fillér literje a legjobb denaturált spiritusznak Langrá Gábor és Fia bórkereskedésében Jókai-utca 8. sz. Ugyanott egy nagy doboz Fernolent-féle világhírű cipőkrem 20 fillér, továbbá gummi-sarkok, cipőfűzők stb. eredeti gyári áron kapható.

SZINHÁZ.

Csütörtök, dec. 17.

A garasos alispán. Ujdomság. Irta Kazalicsky A. Garasos alispánnak hitták, mert nagyon megnézte a garast, mielőtt kiadta. Nevelt leányát is csak o'yanak akarta adni, aki takarékos. Ezt használta fel két léhűtő és kéréként jelentkezett, hogy a gazdag örökséghez jusson. Végül mégis a szegény doktoré lett a leány. A darab jóízű, régi világba való volna, szinte Vas Gereben levegőjét éreztük magunk körül, mikor Kovács jóízű alakját láttuk az alispán szerepében. A mese azonban tele van naivitásokkal, a melyeknek Csimborásszója az, hogy az okos, praktikus alispán az első hazudozásra odaadja a leányt olyan embernek, akit sohase látott.

A darab hőse Sinkó Gizella volt. Az ő egyénisége, modora; tehetsége érvényesült egész valóságában. Szimpatia és meglegedés kísérte minden mozdulatát. Kovács, a drámák és nagy jellemrajzok mesteri alakítója nem érezte magát egészen otthonosan ebben a kissé erőltetett milióban. Tombornénak élveztük és nem élveztük jó és rossz tulajdonságait. Déri nagyokat vesződött a képviselő cikornyás stílusán. A többi, no hát a többi is jó volt!

A ház kongott, szinte kongatta ennek a becsületes, jószándéku darabnak a halálharangját.

Péntek, dec. 18.

Ideges nők. Zsufolt ház, elemében levő Szalkai, pompásan mulató közönség.

Székesfehérvár szab. kir. város Árvaszéke.

4824|1908. szám.

Gyámhatósági árverési hirdetés.

Székesfehérvár szab. kir. város Árvaszéke ezennel közhírré teszi, hogy id. Orsonits (Fagyos Mihályné született Pap Erzsébet, ifjú Orsonits Mihály és Orsonits Imre tulajdonát képező alább körülírt, a Kertalja 20. szám alatt levő ház, kert és udvar folyó évi december hó 23 án délelőtt 10 órakor az alább olvasható feltételek mellett az Árvaszék jóváhagyásából feltételezeten Lipcsey Lajos Árvaszéki ülnök hivatalos helyiségében gyámhatósági nyilvános árverésen eladatik.

Kérjük az árverezni szándékozókat, hogy pontos időben jelenjenek meg.

Gyámhatósági önkéntes árverési feltételek:

Az érdekelt tulajdonosok együttes kérelme folytán Székesfehérvár sz. kir. város Árvaszéke árverés alá bocsátja a székesfehérvári 422. számú betétben A I. 1. 2. sor 2079. és 2710. hrsz. alatt foglalt a Kertalja utca 20. szám alatt levő házat, udvart és a 311 öli kiterjedésű kertet 3000 (háromezer) korona kiküldési ár mellett.

A venni szándékozók tartoznak a kiküldési ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött Árvaszéki ülnök kezéhez lefizetni.

A vevő tartozik a vételárát 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számított egy hónap, a másodikat két hónap, a harmadikat három hónap alatt az árverés napjától számított 6 %-os kamatokkal együtt Székesfehérvár sz. kir. város gyámletéptenzárába befizetni.

A vevő a legközelebbi házbérnegyedkor lép az ingatlanok birtokába.

A vevő a megvett ingatlanok után tartozik az adókat 1909. évi február hó 1-ső napjától viselni, a vevő terhét képezi az adásvételről kötendő adásvételi szerződés, az átírás költsége és a kirovandó százalék.

A gyámhatóság az ingatlanokat 1909. évi február hó végéig tehermentesíti.

Ha a vevő a megvett ingatlan vételárát az árverés feltételek kellő időben le nem fizetné, az ingatlanok az ő kárára és veszélyére újabb árverésen, esetleg becsáron alul is eladhatók.

Az árverési hirdetés a város ház kapuján való kifüggesztéssel, dobszóval és a helybeli lapokban hirdetésként tétetik közzé.

Székesfehérvár szab. kir. város 1908. évi december hó 10-én tartott Árvaszéki üléséből.

Lipcsey Lajos s. k.,
h. Árvaszéki elnök.

„SANITOR“

a legjobb önműködő fertőtlenítő, szagtalanító, légtisztító

← árnyékszék, vizeldék stb. számára. →

Az összes kulturállamokban szabadalmazva.

Ezen új amerikai találmány hivatva van az oly sok házban, nyilvános illemhelyeken, vasutaknál, vasuti kocsikban, iskolákban, vendéglőkben, kávéházakban stb. előforduló visszasságoknak olcsó és biztos módon elejét venni. — Beszerzési forrás:

SCHÖN RUDOLF Székesfehérvár, József-utca 15.

Telefon 153.

WEISZ LÁSZLÓ

CIPŐ-ÜZLETE

BUDAPEST, I. ker., Fehérvári-ut 16/b. (ezelőtt Székesfehérvár.)

T. C. Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy I. Fehérvári-ut 16/b. szám alatt a legkényesebb igényeknek megfelelő

úri-, női- és gyermekcipő-üzletet nyitottam.

Raktáron tartok legjobb minőségű saját készítményű, valamint amerikai, angol és francia gyártmányú box, lakk, chewreaux stb. cipőt mérsékelt áron. Valódi „Kobrak“ cipő Budapesten kizárólag nálam kapható.

Mérték szerinti megrendelések és mindennemű javítások saját műhelyemben a legjobb kivitelben pontosan készülnek.

Képes árjegyzékkel szívesen szolgálva, maradok becses pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Weisz László.

SCHMELZER JAKÓ

ezelőtt: Szekerák és Hornyánszky. — Alapítva 1803.

Székesfehérvár, Nádor-utca 6-ik szám.

Ajánl a közelgő ünnepekre nagy választéku tárlatából: Diszmtárgyakat fa, bőr, bronce és china-ezüstből, fa és érc dohányzó asztal-kákat, disz álló consolokat, thea és hangjegy állványokat, virág vázakat, különféle ékszer és uti dobozokat, teljes bronce íróasztali készleteket, gyönyörű színházi látszóveket, tálcákat, alpacca és alpacca-ezüst elsőrendű evőszereket és acél zsebkeket, bőr szivar és pénztarcákat ezüst ékkel, bronce és bőr képereteket, valódi chinai csészéket és disztárgyakat, nagy képeket és miniatúr szent képeket, tajt, borostyán és ezüst szipkákat, tajt pipákat, ezüst fogantyus lovagló és sétabotokat, francia illatszereket, magyar ruha és fogkeféket, selyem, bársony és bőr albumokat, varrocassetteket, mindennemű hangszereket, gramophonokat és kiegészítő részei, vadász fegyvereket, Browning pisztolyokat és revolvereket, vadászati szereket, töltényeket, kitűnő optikai látszóveket, hőmérőket, gőzmozdony és mozdonyokat, nagy választéku gyermekjáték árukat és még sok ezer másminemű, itt fel nem sorolható különleges cikkeket.

ZILZER MANÓ
 férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
 Székesfehérvár, Szégyény-Marich-utca.

Allandóan nagy raktáron mindenféle
férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén
 papi öltönyök,
 Ferenc József-kabát,
 köpenyek (havelok)
 bőrkabátok, utazóbundák,
 raglán-felöltők, kabátok.

THE-KING
 of Jamaica
RUM.

Legfinomabb faj és minőség!
 Kiadós, tiszta és zamatos!
 Eredeti töltés!

Kizárólagos raktár:
Fiumei kávébehozatal
 Székesfehérvár, Városháztér 2.

Kályhák és takaréktűzhelyek fűtésére
 legalkalmasabb,
 leggazdaságosabb,
 legkellemesebb tüzelőanyag

a sajtolt szén,

mert:
 állandóan egyenletes meleget ad,
 mennyisége könnyen ellenőrizhető,
 nem piszkít és kezelése egyszerű.

100 kgr. ára házhoz szállítva 2 k 40 f.

Megrendelhető Székesfehérváron:
 „Sajtolt szén“ elárúsító raktárban
Stibal Gusztáv Rákóczy-utca 6. sz.
 (Galambos-ház) és
Krausz Verona dohánytőzsdéjében,
 Nádor-utca.

LEGJOBB
CIPÓTISZTÍTÓSZER

NIGRIN

mely a legpompásabb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi.
NIGRIN egészségi szempontból melegen ajánlható, mert
NIGRIN folytonos használatnál is a bőrt légmentesen el
 nem zárja, úgy hogy a láb kipárolgását nem akadályozza.

ST. FERNOLENDT, Bécs
 cs. és kir. udvari szállító.

Mindenütt kapható!

Az adventi szent idővel
 kezdődik
Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR
 székesfehérvári püspök ur Ő Méltósága legutóbb
 megjelent nagyszabású műve:

Elmékedések
az evangéliumról.

E kiváló mű finom bibliapapírra van nyomva s
 kis 8-adrét alakban 736 oldalra terjed.

Ára vászonkötésben 8 kor., bőrkötésben 10 kor.
Kapható Buzárovits Gusztáv könyvkiadóhivatalá-
ban Esztergomban.

Ugyanott kapható az illusztris szerzőnek eddig
 megjelent többi nagybecsű műve is, ugymint:

Isten és a Világ. Különös tekintettel a ter-
mészeltudományokra. Második kiadás. Nagy 8 ad-
 rétt, 250 oldal. Ára fűzve 2 k. 40 f., kötve 3 k. 40 f.

A keresztény bűnbánat és bűnbocsánat. A
 budapesti m. kir. tudományegyetem hittani kara
 által a Horváth-féle jutalommal kitüntetett pályamunka.
 Második kiadás. Nagy 8-adrét, 325 oldal.
 Ára fűzve 4 kor., kötve 5 kor.

Föld és Eg. Kutatások a geológia és theo-
logia érintkező pontjai körül. Harmadik kiadás.
 Nagy 8-adrét, 462 oldal. Ára fűzve 6 kor., kötve
 7 kor. 50 fillér.

Dominus Jesus. Nyolc konferencia, melyet
 a budapesti egyetemi templomban tartott *dr.*
Prohászka Ottokár. Második kiadás. 8 adrétt, 118
 oldal. Ára fűzve 1 k. 20 fill., kötve 1 k. 80 fill.

A diadalmas világnézet. Második kiadás.
 Nagy 8-adrét, XII és 292 oldal. Ára fűzve 4 kor.,
 kötve 5 kor. 20 fill.

Egyben ajánlom a fűdő urak becses figyel-
 mébe dúsan berendezett és nagy választékú **szent**
kép, rózsafüzér és imakönyv raktáramat a leg-
jutányosabb árák mellett.

Mutatvány küldeményeket választás végett,
 valamint minta-képeket kívánatra szívesen küld

Buzárovits Gusztáv
 könyvkiadóhivatala, könyv- és műkereskedése
 Esztergomban.

Eladás szabott árakon!

GERENDAI GYULA
 vászo-, n- fehérnemű-, rüfös-, rövid- és
 szövött-árak üzlete.

A jó gazdasszony öröme és disze,
 Ha szekrénye szép fehérneművel van
 Színültig töltve.

A cég jelmondata.
 Az óbudai fehérnemű-gyár leg-
 újabb készítménye egy a maga
 — nemében páratlan és olcsó —

HÓFEHER VASZON

melynek egyedüli helybeli lera-
 kata nálam van. — **Egy vég, 23**
mtr 16 kor. 50 fill. a bevezetett
 — 5% pénztári engedménnyel. —
 Tisztelettel meghívom a nagyérd.
 közönséget, szíveskedjen bevasár-
 lási kényszer nélkül üzletemet
 megtekinteni, ahol **vászon-árak** és
kész férfi-, női- és gyermek-fehér-
neműeken kívül női ruhakelméket,
selyem kelméket, szintartó ruha és
blouse barchetákat, szőnyeg és
agypokrócok, bőr és kötött keztyűk,
teli meleg alsóruházatot tartok
 — — — raktáramon. — — —

Nagy készlet miatt paplanok leszállított árakon
 szerezhethők be.

Megérkeztek a legújabb
nyakkendők és zsebkendők.

Csecsemők részére teljes kelengyekészlet raktáron.

HIRDETÉSEK
 jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban Szent István-tér 1.

VÉDJEGY.

EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusítói
 ezen védjegyről ismerhetők fel.

Az eredeti Singer-varrógépek valódi árusítói
 ezen védjegyről ismerhetők fel.

FIGYELEM!

Azon varrógépek, melyeket más kereskedők
 árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi
SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek
 természetesen nem eredeti **SINGER**-varrógépek
 s nem is a **SINGER**-varrógép részvénytársasá-
 gtól származtak, — miért is ügyeljünk a
 védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott
 varrógépek a valódi, eredeti **SINGER**-gépek.

SINGER Co.
 varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.